

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Κατηχητικὴ ἀναφορὰ

Οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι*

Ἔχουν τὴν ἐπιμέλεια καὶ ἐπιστασία μας

«Τῇ Ἡ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ Σύναξις τῶν Ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Ἀσωμάτων καὶ Οὐρανίων Ταγμάτων».

Μιὰ Ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας μας προσωπικὴ γιὰ τὸν καθένα μας. **Γ**ιορτάζουμε ὅλοι. **Γ**ιατὶ ὅλοι ἔχουμε Ἄγγελο Φύλακα καὶ προστάτη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

Οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι!... Ἕνας κόσμος καθαρὰ πνευματικός· πλάσματα τοῦ Θεοῦ, προικισμένα μὲ ὑψηλότερη ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο πνευματικότητα. **Π**ιὸ ὑπέροχα σὲ ἠθικὴ τελειότητα, σὲ σοφία καὶ δύναμη. **Δ**ύναμη σὲ βαθμὸ πρὸς τὴν σφαίρα τοῦ υπερφυσικοῦ.

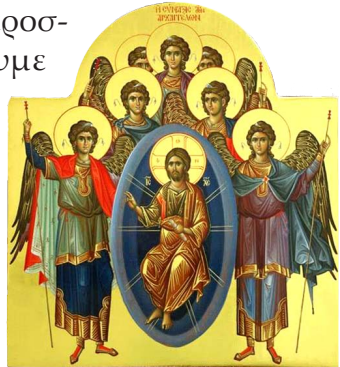
Ἕνα πλῆθος δυσεξαρίθμητο. «Ἄπειροι ὅσοι ἀριθμῶ». Ἀσώματες φύσεις καὶ νοερές· δυνάμεις πνευματικές. **Γ**ι' αὐτὸ δὲν ὑπόκεινται στὶς ἀλλοιώσεις ποὺ ὑπόκειται τὸ ἀνθρώπινο σῶμα.

Δὲν ἔχουν ἀνάγκη τροφῆς. **Τ**ρέφονται «τοῖς ἀσωμάτοις νοήμασι καὶ λόγοις καὶ πράξεσιν ὑγίεσιν» (Ωριγένης).

Δὲν προσβάλλονται ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὸ θάνατο. **Ἡ** πνευματικὴ τους φύση τοὺς ἐξασφαλίζει τὴν ἀθανασία.

Εἶναι ἀεικίνητοι· δὲν περιορίζονται «ὑπὸ τειχῶν καὶ κλείθρων καὶ σφραγίδων». **Ἀ**λλὰ δὲν εἶναι καὶ πανταχοῦ παρόντες, ὅπως εἶναι μόνον ὁ Θεός.

Ἄν καὶ δὲν γνωρίζουμε ἀκριβῶς τὴν φύση τους, μαθαί-

νουμε από την Αγία Γραφή ότι ο Κύριος «ποιεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα».

Σὰν πνευματικὲς φύσεις, εἶναι προικισμένες μὲ «τὸ αὐτεξούσιον», μὲ τὴν δυνατότητα νὰ προκόβουν στὸ ἀγαθό, ἀλλὰ «καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον τρέπεσθαι».

Ὁ Μέγας Βασίλειος μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ἅγιες ἀπὸ τὴν φύση τους οἱ Οὐράνιες Δυνάμεις, ἀλλὰ μὲ προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια καὶ «διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν τελειώσιν ἐπάγει» σ' αὐτὲς ὁ Θεός.

Καὶ γιὰ νὰ μᾶς τὸ κάνει σαφέστερο, ὁ ἅγιος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας χρησιμοποιεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ σιδήρου. Ὅταν πυρακτωθεῖ, ἐνῶ παραμένει σίδηρος, παίρνει καὶ τὸ χρῶμα καὶ τῆς φωτιᾶς τὴν ἐνέργεια καὶ ἐνεργεῖ σὰν τὴν φωτιά. Ἔτσι καὶ οἱ Ἅγιες Δυνάμεις δὲν ἔχουν ἀπὸ τὴν φύση τους τὴν ἀγιότητα, ἀλλὰ διὰ τῆς κοινωνίας των «πρὸς τὸ φύσει Ἅγιον Πνεῦμα» ἀποκτοῦν τὸν ἀγιασμό. Γι' αὐτὸ οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι εἶναι «τῆς μεταπτωτῆς φύσεως».

Δὲν ἦταν ὅμως ἐπιρρεπεῖς στὸ κακὸ καὶ εἶχαν μέσα τους «δαψιλὴ τὰ σπέρματα τοῦ ἀγιασμοῦ». Ἔτσι ἦταν δυσκίνητοι στὸ κακὸ, ἀλλ' ὄχι ἀμετακίνητοι. Τὴν τελειώσή τους θὰ τὴν πετύχαιναν μὲ τὴν καλὴ χρῆση τῆς ἐλευθερίας τους.

Μετὰ τὴν δοκιμασία τους μὲ τὴν ἀποστασία τοῦ Σατανᾶ, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἶπε «ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶ ὡς ἀστραπὴν ἐξ οὐρανοῦ πεσόντα», στερεώθηκαν στὸ ἀγαθό· καὶ μὲ τὴν ἐλεύθερη ἐκλογή τῆς ἀρετῆς ἀπόκτησαν «τὴν ἐν τῷ καλῷ διὰ τῆς χάριτος ἀμετακίνητον ἴδρυσιν».

* * *

Κύριο ἔργο τους, γράφει ὁ Μέγας Βασίλειος, «τῷ κάλλει τοῦ Θεοῦ ἐνατενίζειν καὶ αὐτὸν δοξάζειν διηλεκῶς».

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἁγίας Γραφῆς διαβάζουμε, ὅτι προσκυνοῦν καὶ δοξολογοῦν τὸν Θεό.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἶδε τοὺς Ἀγγέλους «κύκλω τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ»: «καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ» (Ἀποκ. δ' 8).

Καὶ ὁ Ψαλμωδὸς σὲ πολλὰ μέρη τῶν Ψαλμῶν παροτρύνει τοὺς Ἀγγέλους νὰ τονίζουν ὕμνους στὴν μεγαλωσύνη Του· νὰ Τὸν εὐλογοῦν καὶ νὰ Τὸν αἰνοῦν «πάντες οἱ ἄγγελοι καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ».

- Ἀλλὰ, μήπως ἡ ἀκατάπαυστη αὐτὴ δοξολογία εἶναι μία

πράξη μονότονη και κουραστική για τους Αγγέλους;

- **Όχι** τὸ ἀντίθετο μάλιστα. **Γιατί** εἶναι διάπυρη καὶ ἀκόρεστη μέσα τους ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης τους στὸν Κύριο.

Εἶναι ἔκφραση θαυμασμοῦ καὶ καταπλήξεως γιὰ τὸ ἄπειρο μεγαλεῖο Του. **Εμβαθύνουν** διαρκῶς περισσότερο σ' αὐτό· καὶ καθὼς βρίσκονται μπροστὰ σ' ἕναν ὠκεανὸ ἀπέραντο κάλλους χωρὶς ὅρια, ἔχουν καὶ νέες ἀφορμὲς αἴνου, λατρείας καὶ εὐχαριστίας.

Εἶναι ὕμνωδοὶ τῆς θείας μεγαλειότητος! **Θεωροῖ** τῆς δόξας του. **Κι** ὅσο προάγονται στὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, τόσο περισσότερο τὸν δοξάζουν. **Αὐτὸ** τὸ ἔργο τοὺς εὐεργετεῖ, τοὺς προάγει στὴν μακάρια «ἐν τῷ Θεῷ» ζωῆ.

* * *

Ἄλλ' ἂν τὸ κύριο ἔργο τους εἶναι νὰ ὑμνοῦν τὸν Θεὸν κι ἔτσι νὰ γίνονται διαρκῶς μακαριότεροι, «περιστατικὴ ἐνέργειά των εἶναι ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἐπιστασία τῶν ἀνθρώπων» (Μ. Βασίλειος).

Ἡ ἐπιστασία αὐτὴ διδάσκεται ἀπ' ὅλους τοὺς Πατέρες, γιὰτὶ βασιζέται σὲ πολυάριθμες μαρτυρίες τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης.

Δειγματολογικὰ ἀναφέρουμε μερικές:

Ὁ Ψαλμωδὸς βεβαιώνει: «**Παρεμβαλεῖ** ἄγγελος Κυρίου κύκλω τῶν φοβουμένων αὐτόν». **Ὁ** Ἰακώβ ὁμολογεῖ, ὅτι Ἄγγελος τὸν ἔτρεφε ἀπὸ τὴν νεότητά του. **Τὸν** Δανιὴλ τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὸ στόμα τῶν λεόντων. **Τοὺς** Τρεῖς Παῖδες, ὅταν βρίσκονταν στὴν κάμινο τοῦ πυρός, «ἄγγελος καταβάς ἐξετίναξε τὴν φλόγα».

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε γιὰ τοὺς μικροὺς, τ' ἄθῳα παιδιά, ὅτι «οἱ ἄγγελοὶ των βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς του τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Ἡ Γέννησή Του συνοδεύεται ἀπὸ ἀγγελικὲς χορείες· καὶ κατὰ τὴν Ἐνανθρώπησή Του στὴν παιδικὴ Του ἡλικία, τὸν παραστέκουν καὶ τὸν ὑμνοῦν.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης γράφει: «**Ὁ** Θεὸς δὲν παρεῖδε τὴν πτώσιν ἡμῶν ἀπρονόητον, ἀλλ' ἄγγελόν τινα τῆ ἐκάστου ζωῆ παρακατέστησε».

Καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «ἐκαστος ἡμῶν ἄγγελον ἔχει». **Καὶ** περιορίζει τὴν συνοδεία καὶ προστασία τῶν Ἀγγέλων μόνον σ' ὅσους εἶναι βαπτισμένοι.

Ὁ ἀγαθὸς Ἄγγελός μας κυβερνᾷ τὴν ζωὴ μας, μᾶς προτρέπει στὸ ἀγαθό, μᾶς ἐμπνέει σκέψεις καὶ ἀποφάσεις ἀγαθές, μᾶς βοηθεῖ νὰ ἐπανορθώσουμε τὰ λάθη μας, πρεσβεύει στὸν Κύριο, μᾶς παρηγορεῖ στὶς θλίψεις, «τεῖχος ἀκαθαίρετον» μᾶς ἐνισχύει στοὺς πνευματικούς μας ἀγῶνες.

Ἐναν κίνδυνο μᾶς ἐπισημαίνει ὁ Μέγας Βασίλειος: «**Π**αντὶ πεπιστευκóτι εἰς τὸν Κύριον ἄγγελος παρεδρεύει, ἐὰν μήποτε αὐτὸν ἡμεῖς ἐκ τῶν πονηρῶν ἔργων ἀποδιώξωμεν».

Γιατί, ὅπως ὁ καπνὸς φυγαδεύει τὶς μέλισσες καὶ ἡ δυσωδία τὰ περιστέρια, ἔτσι καὶ τὸν Φύλακα Ἄγγελό μας ἀπομακρύνει «ἢ πολύδρακος καὶ δυσώδης ἀμαρτία».

«Στῶμεν καλῶς. **Σ**τῶμεν μετὰ φόβου!».

Ἄς δώσει ὁ Θεὸς μὲ τὴν συμπαραστάση καὶ τὶς πρεσβεῖες τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων νὰ γίνουμε ἐπίγειοι ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι.

«Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ, λειτουργοὶ θείας δόξης, τῶν ἀνθρώπων ὁδηγοὶ καὶ ἀρχηγοὶ Ἀσωμάτων, τὸ συμφέρον ἡμῖν αἰτήσασθε καὶ τὸ μέγα ἔλεος, ὡς τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγοι».

(*) Περιοδ. «Ἡ Δραῖσις μας», ἀριθμ. τεύχους 302/Νοέμβριος 1992, σελ. 270-271. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.